

Seminarium - Att synliggöra kompetens och identifiera kompetensgap

1

Myndigheten för yrkeshögskolan och branschvalidering

BOSS

Myndigheten har i uppgift att stödja branscherna i deras arbete med att utveckla och kvalitetssäkra samt informera om modeller för validering. [Branschmodellerna - Myndigheten för yrkeshögskolan \(myh.se\)](#)

Genomför en årlig uppföljning av utvecklingen inom branschvalidering [valideringsrapport-2021-lage-och-utveckling-av-validering-nationellt-och-regionalt.pdf \(myh.se\)](#)

Administrerar statsbidrag för att utveckla kvalifikationer i arbetslivet och branschmodeller för validering. Årligen avsätts 10 miljoner för utvecklingsinsatser som kan vara upp till två år långa.

[Statsbidrag - Myndigheten för yrkeshögskolan \(myh.se\)](#)

2

Branschvalidering – Operativ och Strategisk Samverkan

BOSS

BOSS del 1 och 2

2018 – 2021

[BOSS - Slutkonferens 2021](#)

[BOSS - Verktyg för effektiv kompetensförsörjning](#)

BOSS del 3

2022 – april 2023

Förlängning med fokus på förstärkt implementerings- och spridningsarbete samt metodarbete.

MYH:s årshjul för branschvalidering

Start april 2023

Implementering av framtagna aktiviteter och arbetssätt i MYH:s ordinarie verksamhet

3

Seminarium – Att synliggöra kompetens och identifiera kompetensgap

Syfte:

- Sprida goda exempel om arbetet med branschvalidering och kompletterande utbildning
- Öka kännedomen om branschvalidering som en del i det strategiska kompetensförsörjningsarbetet

4

Seminarium – Att synliggöra kompetens och identifiera kompetensgap

Inledning

Exempel 1

Johan Nordberg, Skärteknikcentrum och Linda Fransson, Gnosjö Automatsvarvning

Exempel 2

Anna Nersing, Transportfackens Yrkes- och arbetsmiljönämnd (TYA)

Exempel 3

Lenita Oderfält, Nordiska Textilakademin

Summering och avslut

5

Seminarium – Att synliggöra kompetens och identifiera kompetensgap

*Johan Nordberg, Skärteknikcentrum
Linda Fransson, Gnosjö automatsvarvning*

6

7

Skärteknikcentrum Sverige
är en nationell branschorganisation
för företag verksamma inom skärande
bearbetning och deras leverantörer.

8

Kompetenssäkring

Teknik och produktionsutveckling

Framtidssäkring

9

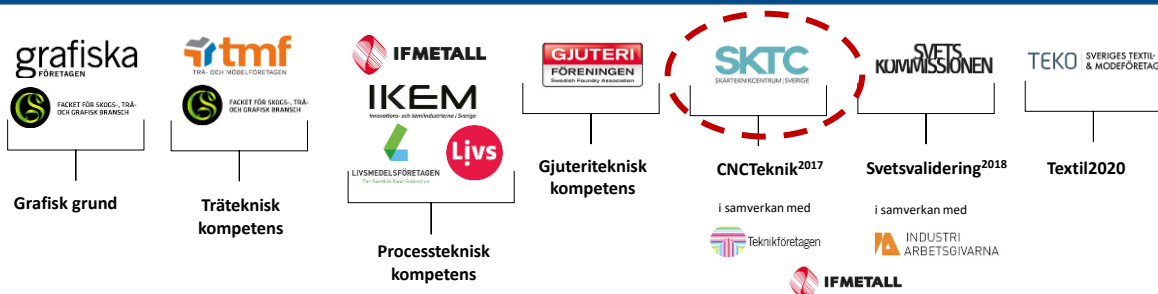
CNC-teknikern vid maskin

CNC-tekniker som bereder

10

Branschspecifika kompetenskrav

Svensk industrivalidering fungerar som kvalitetsmärkning för branschspecifik validering.

Samma kvalitetskrav. Samma infrastruktur.

Referensföretag

Ämnesexperter

Granskningsråd

Revision

- ✓ Företagen kravställare – vilken kompetens krävs
- ✓ Förankring industrins intressenter
- ✓ Ledningssystem – nationell standard för branschvalidering
- ✓ Standardiserad framtagningsprocess
- ✓ Spårbarhet – MZ IT- plattform
- ✓ Kvalitetskontroll och revision

11

GNOSJÖ AUTOMAT SVARVNING

12

Svarvning med precision

- Specialister på svarvning av komplexa detaljer
- Problemlösningskompetens och modern utrustning
- Lång erfarenhet – grundat 1974

ANTAL ANSTÄLLDA: 65 OMSÄTTNING 2022: 140 000 000 kr EXPORT: Ca 60 % AKTIEKAPITAL: 1 500 000 kr PRODUKTION: Legodetaljer

13

14

” En hållbar svensk metallindustri

Tillverkningen ska påverka miljön så lite som möjligt och produkternas livslängd ska vara lång.

15

16

LÖNEMODELL

OPERATÖR		Ställare NC	
Min. kr	A <ul style="list-style-type: none"> • Hantera övergripande maskiner mm 	kr (+kr)	A <ul style="list-style-type: none"> • Hantera övergripande maskiner mm.
Min. kr	B <ul style="list-style-type: none"> • Klara av verktygsbyten och igångkörning av detaljer • mm • mm • mm 	kr (+kr)	B <ul style="list-style-type: none"> • Göra enklare programändringar • mm
Min. kr	C <ul style="list-style-type: none"> • Lära sig enklare förinställningar av verktyg som borrar och svarvstål • mm • mm • mm 	kr (+kr)	C <ul style="list-style-type: none"> • Ställa upp alla detaljer inom sin arbetsgrupp • mm • mm
Min. kr	D	kr	D <ul style="list-style-type: none"> • Ställa upp de flesta detaljer inom sin arbetsgrupp • mm
Min. kr	E <ul style="list-style-type: none"> • Medhjälpare. 	kr	E <ul style="list-style-type: none"> • Ställa upp lättare detaljer • mm
			Grundlön enl operatörsbetyg

19

Utmana mig gärna!

Linda Fransson

linda@svarvning.nu

Ladda ner vår hållbarhetsrapport
svarvning.nu/hallbarhetsrapport

20

Seminarium – Att synliggöra kompetens och identifiera kompetensgap

*Anna Nersing,
Transportfackens Yrkes- och arbetsmiljönämnd, TYA*

21

23

TYAs ägare – (nästan) hela transportbranschen

TYA är en
neutral part

På arbetstagsidan:

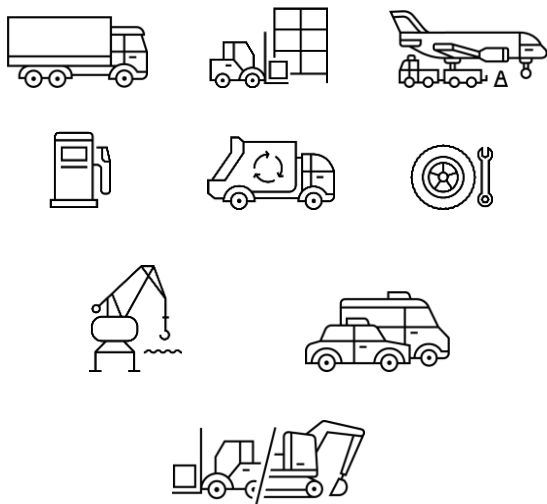
- Svenska Transportarbetareförbundet
- Unionen
- Ledarna

På arbetsgivarsidan:

- Transportföretagen Väg
- Transportföretagen Motor
- Transportföretagen Flyg
- Transportföretagen Hamn
- Fremia
- Almega tjänsteföretagen

24

TYAs delbranscher

14 000 anslutna företag med 145 000
medarbetare

tya.se

- Branscher
 - Arbeta inom branschen
 - Aktuella projekt
 - Informationsmaterial
- För skolor och utbildare
 - Studie- och yrkesvägledare
 - Transportutbildning
 - Truck- och maskinutbildare

25

Transport en framtidensbransch

Petroleum

—
Hamn och stuveri

—
Hjulutrustningsteknik

—
Terminal och lager

—
Åkeri

—
Miljö

—
Taxi

—
Flyg

Transportfackens Yrkes-
och Arbetsmiljönämnd

Du behövs!

Det saknas 50 000
lastbilsförare
– bli en av oss!

Transportfackens Yrkes-
och Arbetsmiljönämnd

26

Bli lastbilsförare

Går du i högstadiet?

Här hittar du allt du behöver veta om yrket och information om var du kan plugga till lastbilschaufför på Transportprogrammet.

[Gå till din sida](#)

- Gymnasium: Fordons- och transportprogrammet

Vill du byta jobb?

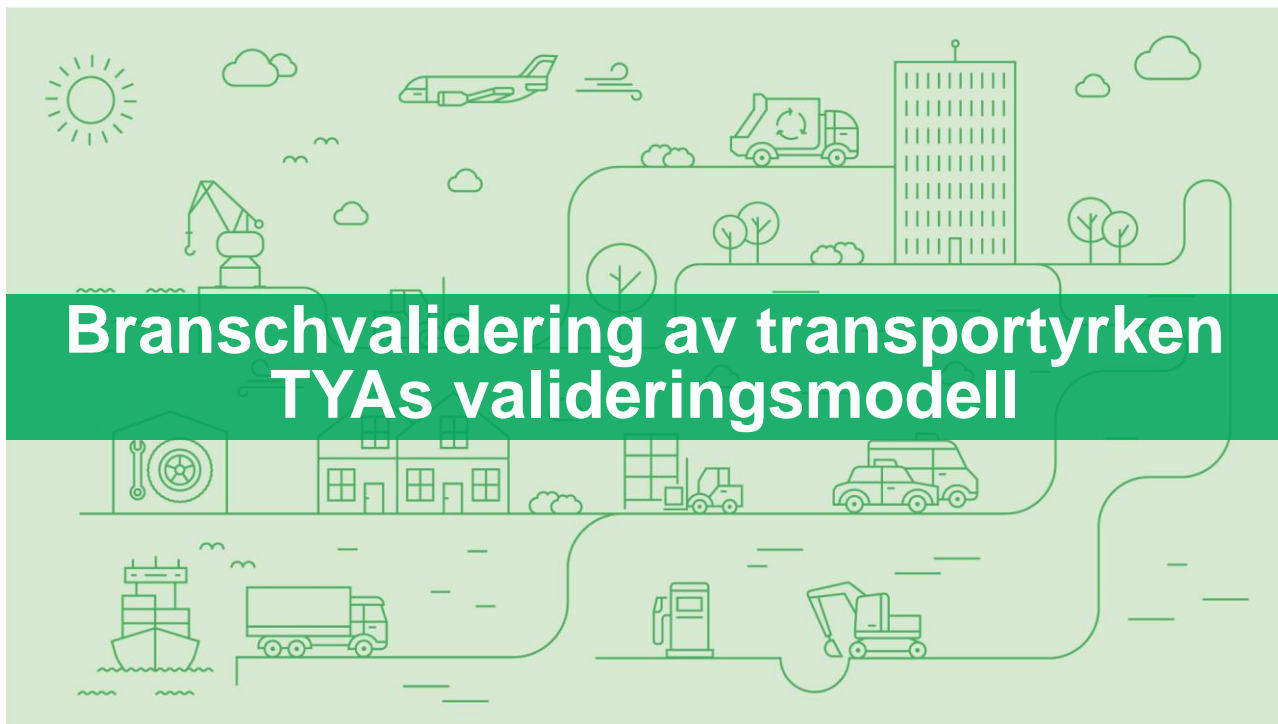
På den här sidan hittar du allt du behöver veta om yrket samt en hel del information om hur du gör för att omskola dig till lastbilschaufför.

[Gå till din sida](#)

- Kommunal vuxenutbildning: Yrkesförare
- Arbetsmarknadsutbildning: Yrkesförare
- TYAs yrkesbedömare, Valideringsleverantör

27

28

MYHs statsbidrag möjliggör

Utvecklingsinsats 2021-2022:

- tya.se/validering
- Digitalt valideringsverktyg
 - Kartläggning och intervju
 - Teoretiska test
 - Praktiska test
 - Resultat
- Valideringsmodell, utökad omfattning
 - Maskinförare
 - Truckförare

29

29

TYAs valideringsmodell

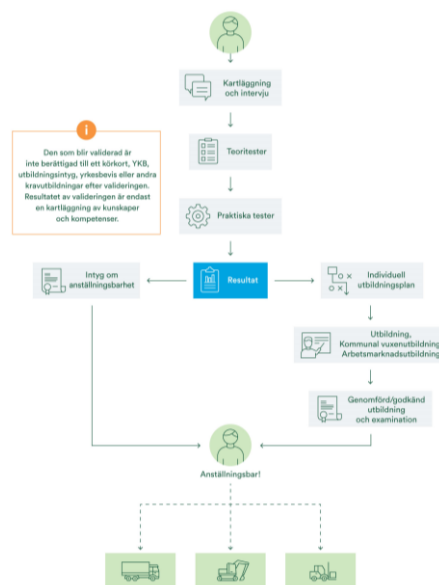
Branschvalidering av transportyrken

- Lastbilsförare
- Maskinförare
- Truckförare

Validering möjliggör en kortare väg in i arbetslivet för personer med relevant kunskap och kompetens som endast behöver komplettera det som saknas.

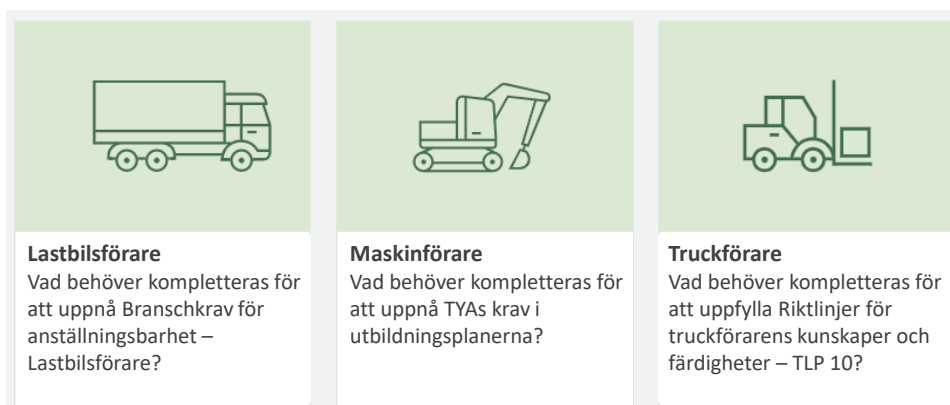
Att förhålla sig till:

- ✓ EU-direktiv
- ✓ Lagkrav
- ✓ Förordningar
- ✓ Föreskrifter
- ✓ Kompetensbevis

30

Validering av lastbilsförare, truckförare och maskinförare

31

Fokus: Truckförare

32

32

Fokus: Truckförare (i transportbranschen)

- Brett arbetsområde
 - Olika branscher
 - 18 trucktyper
- Ny på (svenska) arbetsmarknaden
 - Extrajobb
 - Timanställd
- Stort kompetensförsörjningsbehov
- Arbeta säkert som truckförare

33

Branschvalidering Truckförare

Vi validerar truckförare i enlighet med Riktlinjer för truckförares kunskaper och färdigheter – TLP10.

(Prevent, Svenskt Näringsliv, LO, TYA, Maskinleverantörerna)

TYAs digitala valideringsverktyg innehåller idag teoretiska frågor och praktiska moment för fyra trucktyper:

- Truck A (1-4) – fokus Ledstaplare
- Truck B1 – Motviktstruck
- Truck B3 – Skjutstativtruck
- Truck C2 – Hjullastare, industriell hantering

www.tya.se/truck-och-maskin/hitta-truckutbildare

TYA har avtal med ca 500 truckinstruktörer runt om i Sverige. Validering och utbildning på samtliga trucktyper.

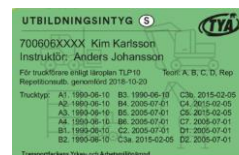

34

Truckförarutbildning

Utbildningsalternativ

• Gymnasium	Fordon & Transport
• Komvux	Yrkesförare, lastbil
• Arbetsmarknadsutbildning	Yrkesförare, lastbil
• TYA-instruktör, Truckutbildare	

TLP10

- Arbetsmarknadens parter har tagit fram: Riktlinjer för truckförares kunskaper och färdigheter – TLP10.
- Alla truckförare får en gemensam grundläggande utbildning med de kunskaper som behövs för att arbeta säkert.
- Utbildningsintyget ("truckkortet") gäller tills vidare.

Alla gymnasie- och komvuxlärare samt truckinstruktörer som har avtal med TYA utbildar/examinerar enligt TLP10.

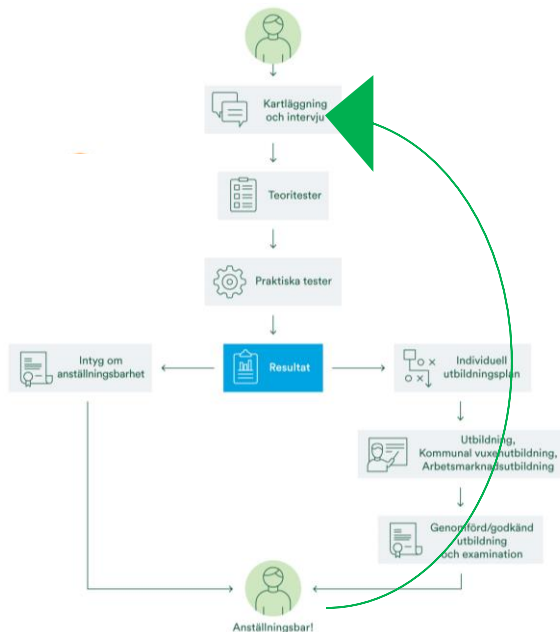

35

Fokus: Truckförare

Truckförare
 Vad behöver kompletteras för att uppfylla Riktlinjer för truckförarens kunskaper och färdigheter – TLP 10?

37

Fokus: Truckförare

Anställning → branschvalidering → individuell utbildningsplan → utbildning → **Utbildningsintyg**
 + Intyg om anställningsbarhet

Lagar och föreskrifter

De tekniska bestämmelserna och tekniska kunskaper krävs för att få arbeta med truckutbildning. Som utbildare har du ansvar för att dina utbildade har nödvändiga kunskaper för att arbeta säkert.

Arkiv

Arkiv för tekniska bestämmelser och tekniska kunskaper för utbildare som ska arbeta med truckutbildning. Arkivet innehåller tekniska bestämmelser och tekniska kunskaper för utbildare som ska arbeta med truckutbildning. Arkivet innehåller tekniska bestämmelser och tekniska kunskaper för utbildare som ska arbeta med truckutbildning.

Checklista

1. Skulle utbildare och utbildare vara tillräckligt utbildade?
 2. Skulle utbildare och utbildare vara tillräckligt utbildade?
 3. Skulle utbildare och utbildare vara tillräckligt utbildade?
 4. Skulle utbildare och utbildare vara tillräckligt utbildade?
 5. Skulle utbildare och utbildare vara tillräckligt utbildade?
 6. Skulle utbildare och utbildare vara tillräckligt utbildade?
 7. Skulle utbildare och utbildare vara tillräckligt utbildade?
 8. Skulle utbildare och utbildare vara tillräckligt utbildade?
 9. Skulle utbildare och utbildare vara tillräckligt utbildade?
 10. Skulle utbildare och utbildare vara tillräckligt utbildade?

Arkiv

Arkiv för tekniska bestämmelser och tekniska kunskaper för utbildare som ska arbeta med truckutbildning. Arkivet innehåller tekniska bestämmelser och tekniska kunskaper för utbildare som ska arbeta med truckutbildning.

UTBILDNINGSENTYG

700606XXXX Kim Karlsson
 Instruktör, Anders Johansson

För truckförare enligt läroplan TLP10
 Repetitionsarb. genomförd 2018-10-20

Trucktyp: A1	1999-06-10	B3	1999-06-10	C2b	2015-02-05
A2	1999-06-10	B4	2005-07-01	C4	2015-02-05
A3	1999-06-10	B5	2005-07-01	C5	2015-02-05
A4	2005-06-10	B6	2005-07-01	C7	2005-07-01
B1	1999-06-10	C2	2005-07-01	D1	2005-07-01
B2	1999-06-10	C3a	2015-02-05	E2	2005-07-01

Transportföretag: TYA och Arbetsförmedlingen

”Köp inte ett plastkort, köp kunskap”

www.tya.se/truck-och-maskin/hitta-truckutbildare

TYA har avtal med ca 500 truckinstruktörer runt om i Sverige. Validering och utbildning på samtliga trucktyper.

Om den inte fylls med rätt innehåll.

Truck- och maskinutbildningen kan vara slöseri.

TYA @ Facebook

38

Truck- och maskinförare i hamn: Robert fick ett kvitto på tusentals arbetstimmar

Text & bild: Maja Geffen/MYH
Artikel i sin helhet på: myh.se

39

Robert har numera ordning på intygen och behörigheterna för de olika maskiner han kör i jobbet. När godset som fraktas ligger i containrar är det containertruckarna som kommer till användning.

39

MYHs statsbidrag möjliggör

Utvecklingsinsats, 2023:

- Tre nya trucktyper i TYAs digitala valideringsverktyg, med teoretiska frågor och praktiska moment för:
 - Truck C3A – Containertruck
 - Truck C3B – Timmertruck
 - Truck C7 – Teleskoplastare
- Behörighetsstruktur
- Statistik

40

40

Tack!
Ta gärna kontakt.

Anna Nersing, projektledare branschvalidering
 anna.nersing@tya.se
 08-734 52 32

41

**Seminarium – Att synliggöra kompetens
 och identifiera kompetensgap**

Lenita Oderfält
Nordiska Textilakademin

42

43

Nordiska Textilakademin

Kompetenspartner för företag & individen

- Bedriver Yrkehögskola
- Genomför företagsanpassade utbildningar
- Ger korta kurser
- Workshops

... samt yrkeskvalifikationer & validering

44

Kompetensslussen

Rätt kompetens på rätt plats

+FÖRETAGSSPECIFIK KOMPETENS

SÖMNADOPERATÖR
YRKESSPECIFIK KOMPETENS

KONFEKTION MASKIN-
KUNSKAP PRODUKTION

TEXTIL GRUND
3 MODULER AV 5 TILL SÖMNADOPERATÖR

TEXTILA MATERIAL MILJÖ TEXTIL TEXTILA PROCESSER KONFEKTION TEXTIL TEXTILA VÄTA PROCESSER

INDUSTRIOTEKNIKBAS
4 MODULER AV 10 TILL SÖMNADOPERATÖR

HÄLSA, MILJÖ OCH SÄKERHET PRODUKTIONSTEKNIK OCH EKONOMI MÄTTEKNIK KVALITET IT- OCH AUTOMATION

SPRÅK SVENSKA SPRÅK ENGELSKA UNDERHÅLL MATEMATIK RITNINGSLÄSNING

Inkludering genom textil validering i Boråsregionen

KS KOMPETENS SLUSSEN
Snabbspåret till den svenska textilbranschen

Med samarbete mellan
BORÅS STAD, TEKNOLOGISKA INSTITUTET I BORÅS, IF METALL, PROTEKO och URBÄTT VERKET

Med finansiering från
Boråsregionen och URBÄTT VERKET

Nordiska
Textilakademien

45

TEKO & IF Metals branschvalidering

KS KOMPETENS SLUSSEN

46

Hur har ni arbetat strategiskt med kompetensförsörjning tidigare?

47

Lärdomar

SAMARBETE

Lokalt, regionalt & nationellt

SPRÅKSVÅRIGHETER

Ett praktiskt kartläggningsmoment

SAMORDNING

Bransch & Kursvalidering

Snabbspåret till
textilbranschen

48

Fortsättningen...

Nya yrkeskvalifikationer:

- ✓ Sömnadsoperatör
- ✓ Textiltekniker
- ✓ Klädvärderare
- ✓ Textilsorterare

Ett aktivt Textilt Testcenter:

- ✓ Sömnadsoperatör
- ✓ AF
- ✓ Företagen

49

Textilt Testcenter

SJÄLVSKATTNING

Med eller utan stöd

KARTLÄGGNING

Kartläggningssamtal
Praktiskt kartläggningssmoment

VALIDERING

Teoretiskt & praktiskt

50

KS KOMPETENS SLUSSEN

51

Hör av dig till oss!

Christian Lundell
christian@nordiskatextilakademin.se

Pia Lyckestam
pia@nordiskatextilakademin.se

Lenita Oderfält
lenita@nordiskatextilakademin.se

Elin Peterson
elin@nordiskatextilakademin.se

 Nordiska
Textilakademin

52

SUMMERING OCH AVSLUT

BOSS

- Anmäl dig gärna till MYH:s nyhetsbrev (QR-kod)

